

MERSİN 2013 17. AKDENİZ OYUNLARI OYUNLAR KÖYÜ KONAKLAMA OPERASYON SÜRECİ

Bu çalışmayı kaynakçada göstermek için; Duran, A., Akın, M., Akdağ, G., Dönmez, B., Güler, O ve Benli, S. (2013). Mersin 2013 XVII. Akdeniz Oyunları Oyunlar Köyü Konaklama Operasyon Süreci, 14. Ulusal Turizm Kongresi, Kayseri, pp.1385-1404, ISBN 978-605-5216-74-0.

ÖZET

Büyük spor etkinliklerine ev sahipliği yapılmak istenmesinin altında ülkelerin küresel saygınlığını, ekonomik, politik, sosyal ve çevresel gelişimini arttırmak ve turizmi canlandırma gibi beklentiler önemli yer almaktadır. Etkinlikler turizm için oldukça önemli motive edici unsurlar olup, birçok destinasyonun gelişiminde ve pazarlama planlarında önemli bir yer tutmaktadır. Buna karşın her etkinlik istendik turizm gelişmesi sağlayamayabilir. Bu sebeple etkinlik yönetimi ve turizm yönetiminin bir araya getirilmesi organizasyondan beklenen faydaların gerçekleşmesi açısından oldukça önemlidir. Bu çalışmada Olimpiyat Oyunları'ndan sonra branş sayısına göre en büyük organizasyonlardan biri olan ve ülkemizde düzenlenen 17. Akdeniz Oyunları'nın sporcu ve görevli konaklama süreçleri anlatılmıştır. Sonuç kısmında konaklama operasyonları süresince yaşanan olumlu ve olumsuz deneyimler paylaşılarak sonraki dönemlerde ev sahipliği yapılabilecek uluslararası spor organizasyonlarının konaklama operasyonlarına ışık tutması amaçlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Büyük spor organizasyonları, spor turizmi, Akdeniz Oyunları, konaklama operasyonları, Mersin.

GİRİŞ

Günümüzde düzenlenen büyük ölçekli spor etkinlikleri sadece müsabakalara katılan sporcuların performanslarını sergiledikleri bir alan olmaktan çıkarak uluslararası boyutta ülkelerin birbirleri ile rekabet ettiği ve kendi değerlerini tanıtmaya fırsatı buldukları bir alan haline gelmiştir (Dolles ve Söderman, 2008). Bu etkinlikler destinasyonların pazarlama stratejilerinde önemli bir rol oynamakta (Hede 2005; Argan: 2004, Getz, 2008), hatta bazı destinasyonlar bu spor etkinliklerini çekirdek ürün olarak kullanmaktadır (Hede, 2005). Büyük spor organizasyonlarına ev sahipliği yapabilmek için şehirler ve bölgeler büyük yatırımlar yapmaktadır (Owen, 2005;

Preuss, 2005). Örneğin, 2016 Yaz Olimpiyatları'na ev sahipliği yapmak için yarışan aday dört aday şehir 40 ile 50 milyon dolar arasında bir harcama bütçesi ayırmıştır ve kazanan şehir olan Rio de Janeiro'nun taahhüdü, Chiago şehrininkinden iki kat fazla olmuştur (Deloitte, 2013).

Olimpiyat oyunları, Dünya Kupası ve diğer büyük organizasyonlara ev sahipliği yapmak ülkelerin küresel saygınlığını arttırmada, ekonomik, politik ve sosyal gelişimini ateşlemede önemli birer unsur olarak görülmektedir (Argan, 2004; Deloitte, 2013: 1).

Özellikle son 30 yılda ülkeler tarafından bölgesel kalkınmaya hız verilmesi, uluslararası organizasyonları daha önemli bir unsur haline getirmiş ve ülkeler, bölgesel kalkınmayı hızlandıracak stratejilerden biri olarak Olimpiyat Oyunları gibi büyük organizasyonlara ev sahipliği yapmayı belirlemiştir (Ersungur ve Akıncı, 2013). Bu açıdan gerek iklim şartlarının uygunluğu gerekse turizm altyapısının sağlamlığı sayesinde Türkiye'nin spor etkinliklerine ev sahipliği yapma potansiyeli oldukça yüksektir (Argan, 2004). Türkiye son 10 yıldır oldukça önemli sayıda ve nitelikte spor organizasyonlarına ev sahipliği yapmaktadır. Bu organizasyonlara örnek olarak; 2004-2005 Avrupa Şampiyonlar Ligi Final müsabakası-İstanbul, 2005-2012 yılları arasında *Formula 1 Grand Prix* müsabakaları-İstanbul, 2005 Dünya Üniversite Yaz Oyunları- İzmir, 2011 Avrupa Gençlik Olimpik Oyunları- Trabzon, 2011 Dünya Üniversite Kış Oyunları-Erzurum, 2012 Özel Sporcular Dünya Kayak Şampiyonası-Erzurum, 2012 Dünya Salon Atletizm Şampiyonası-İstanbul, 2012 FIBA Kadınlar Ligi 8'li Finali-İstanbul, 2012 Dünya Satranç Olimpiyatları-İstanbul, 2013 FIFA 20 Yaş Altı Dünya Kupası-7 farklı şehir, 2013 Dünya Gençler Tekerlekli Sandalye Basketbol Şampiyonası-Adana, 2013 Dünya Kadınlar Tenis Şampiyonası-İstanbul ve 2013 17. Akdeniz Oyunları-Mersin verilebilir (Çakıcı ve Yavuz, 2012; Gsb, 2013a).

Bu çalışmada; 17. Mersin Akdeniz Oyunları'na katılan 3.069'u sporcu ve 1.187'i resmi görevli olmak üzere toplam 4.256 katılımcının konaklama operasyonu süreci anlatılmaktadır. Bu kapsamda, yapılan vaka çalışması niteliğindeki mevcut çalışma ile benzer konularda çalışma yapan akademik çevrelere ve öğrencilere yol gösterici ve öğretici bilgiler sunulmaktadır. Çalışma kapsamında öncelikle büyük spor organizasyonları ve bunları kapsayan bir etkinlik turizmi çeşidi olarak spor turizmine değinilmektedir. Ardından çalışmanın amacı, yöntemi ve kapsamına ilişkin bilgiler verilerek, 17. Akdeniz Oyunları'nın konaklama operasyon süreci anlatılmaktadır. Son

bölümde ise daha sonra düzenlenebilecek organizasyonların konaklama süreçlerine faydalı olunması açısından öneriler getirilmektedir.

LİTERATÜR TARAMASI

Büyük Spor Organizasyonları

Son altı Yaz Olimpiyatında 5,1 ve son beş kış olimpiyatında 1,3 milyon biletin satıldığı düşünüldüğünde yaklaşık 2 haftalık süre boyunca ev sahibi bölgeye gelen ziyaretçi sayısının büyüklüğü ortadadır (Zimbalist, 2010). Yalnızca 2000 yılı Atlanta Yaz Olimpiyatları'nda *Super Bowl* müsabakası 100.000'den fazla turisti bölgeye çekmiş, seyirciler ortalama 3,7 gün konaklama yapmış ve ortalama 350 ABD doları harcama yapmıştır (Argan, 2004: 159). Olimpiyat Oyunları ve Dünya Kupası gibi uluslararası spor organizasyonları, tarihe damga vuran ya da büyük ölçekli organizasyonlar olarak kategorize edilir (Argan, 2004: Kim, Gürsoy ve Lee, 2006). Bu tür uluslararası organizasyonlara ev sahipliği yapmanın altında bölgelerin sosyo-kültürel ve çevresel gelişimi, gelir düzeyini artırma ve turizmi canlandırma gibi nedenler yer almaktadır (Getz, 2008; Ersungur ve Akıncı, 2013).

Zimbalist (2010), büyük spor etkinliklerine ev sahipliği yapmanın ekonomik getirilerini doğrudan ve dolaylı olarak ikiye ayırmış; etkinlikler süresince etkinlik yayınlarından ve turistlerden elde edilen gelirleri doğrudan, bölgenin uzun vadede potansiyel bir turizm ve ticaret bölgesi olmasından ötürü elde edilecek gelirleri dolaylı ekonomik getiriler olarak ifade etmiştir. Doğrudan gelirlere örnek vermek gerekirse Fransa'nın 1998 FIFA Dünya Kupası'ndan yalnızca müsabaka katılım geliri olarak 60 milyon ABD doları elde etmesi, Avustralya'nın Sydney Olimpiyatları ve Amerika'nın Salt Lake City Kış Olimpiyatları için NBC televizyonu ile 1,2 milyar dolarlık yayın anlaşması yapması verilebilir (Argan, 2004). Dolaylı gelirlere örnek vermek gerekirse, 2006 Dünya Kupası ile Almanya'nın "Dost Edinme Zamanı" temalı turizme yönelik beklentisi, Çin'in 2008 Pekin Olimpiyatları ile küresel ticaret merkezi olduğunu kanıtlama çabası ve 1992 Yaz Olimpiyatları sayesinde turizm ve ekonomik büyümede önemli bir süreklilik sağlayan Barselona'nın ekonomik beklentilerinden bahsedilebilir (Deloitte, 2013).

Bu açıdan özellikle ülke içerisinde gelişmekte olan bölgeler oyunların organizasyonu açısından öncelikli tutulmuştur (Deloitte 2013; Ersungur ve Akıncı, 2013). Birçok ülke bu bağlamda diğer ülkelerin gelişmekte olan bölgeleri ile kıyasıya bir rekabete girerek, organizasyonlara ev sahipliği yapmak için önemli vaatlerde bulunurlar (Deloitte, 2013). Buna karşın Owen (2005), ülkelerin ekonomik beklentilerinde daha gerçekçi olmaları gerektiğini, yapılan önceki çalışmaların büyük spor organizasyonlarının tutarlı bir şekilde ekonomik katkı sundukları yönünde kesin kanıtlar ortaya koyamadığını ifade etmektedir. Örneğin 1996 Amerika-Atlanta Yaz Olimpiyatları Georgia eyaletinin net ihracat gelirlerine kesin bir etki etmekle beraber bölgede olağandışı derecede büyük bir ekonomik getiri yaratamamıştır (Owen, 2005).

Bu organizasyonlar sayesinde gerçekleşen yeni altyapı ve tesis yatırımının yanı sıra sosyal, kültürel ve çevresel faaliyetlerin çeşitliliği sayesinde yerli halkın yaşam kalitesi artmaktadır (Kim ve Petrick, 2005; Deloitte, 2013). Örneğin, 1992 Barselona Olimpiyatları'nda şehrin gelişmemiş bir bölgesi etkinliğin gözde mekanlarından birine dönüştürülmüş ve şehir merkezini denize bağlayarak vatandaşların denize kolay erişmelerini sağlanmıştır (Deloitte, 2013: 8). 1990'ların başından itibaren tartışılan sürdürülebilir gelişme ve çevresel eğitim konularına verilen önem organizasyonlara ev sahipliği yapılması açısından diğer bir önemli kriterdir. 1994 Norveç Kış Olimpiyatları ile ilk "Yeşil Oyunlar"ın düzenlenmesi, 2000 Yaz Olimpiyatları'nın ev sahibi Sydney'in adaylığını çevresel bir kavrama oturtması, Vancouver 2010 Kış Olimpiyat'larının "En Çevre Dostu Olimpiyatlar" olarak tarihe geçme çabası, organizasyonların çevresel katkısını gözler önüne sermektedir (Deloitte, 2013). Bu tür organizasyonlara ev sahipliği yapılmasının taşıdığı bir diğer önem de bölge halkının şehrini sahiplenmesi ve vatandaşların ülkelerinden gurur duymalarıdır (Mihalik ve Simonetta, 1999; Preuss, 2005; Getz, 2008; Zimbalist, 2010; Deloitte, 2013).

Büyük spor organizasyonlarının televizyon yayınlarında temelde spor müsabakalarına odaklanılmasına karşın ev sahibi destinasyonun dünyaya tanıtılması adına önemli fırsatlar da ortaya çıkmaktadır (Argan, 2004; Hede, 2005). Ev sahibi destinasyonların imajları etkinlikler boyunca medya desteği, ziyaretçilerin anlattıkları, reklamlar (Kaplanidou, 2006) ve sponsorlar (Argan, 2004) sayesinde olumlu etkilenir. Örneğin,

yüzyıllar boyunca Madrid'in gölgesinde kalan Barselona şehri, 1992 Olimpiyatları'na ev sahipliği yaparak, şehir daha iyi tanınmış ve yerli halkın kendine olan güveni artmıştır (Deloitte, 2013: 8). Organizasyonun düzenlendiği yerle ilgili çekilen filmler ve televizyon yayınları da potansiyel turist sayısı üzerinde olumlu etkiler gösterir. Argan (2004) bu etkilere örnek olarak, 1992 yılında yayınlanan altı sinema filminin yayımlandığı dönemlerde turist sayılarını %17'den %77'lere yükselttiğini göstermektedir. Kim ve Petrick'in (2005) yerli halkın 2002 Dünya Kupası'na yönelik algılarını araştırdığı çalışmasında pozitif imaj elde edilmesi ve halkın bütünleşmesi yerli halk tarafından organizasyonun en olumlu iki etkisi olarak görülmüştür. Yerli halkın algısını araştıran bir diğer çalışmada Kim ve diğerleri (2006), yerli halkın Dünya Kupası öncesinde beklediği ekonomik getirileri elde edemediğini ve hükümetin olması gerekenden fazla maliyete katlandığını, buna karşın organizasyon öncesi beklenen pozitif imaj, sosyal ve kültürel faydaların istenildiği gibi gerçekleştiği yönündeki düşüncelerini ortaya koymuştur.

Spor Turizmi

Etkinlikler turizm için oldukça önemli motive edici unsurlar olup, birçok destinasyonun gelişiminde ve pazarlama planlarında önemli bir yer tutmaktadır (Getz, 2008). Bu bağlamda etkinliklerin yönetilmesini turizm endüstrisinde artan öneme sahip bir profesyonel alan olarak değerlendiren Getz (2008), turistlerin planladıkları etkinliklerde mutlu olabilmeleri ve bu etkinliklerin ekonomiye artı bir değer katabilmesi için turizm endüstrisine oldukça önemli bir görevler düştüğünü belirtmektedir. Milyonlarca seyirci bir anlığına dahi olsa müsabakaların bir parçası olmak için etkinliklerin düzenlendiği yerlere akın etmektedir (Deloitte, 2013: 1). Etkinliklerin çoğu, birçok açıdan birbirinden farklılık gösterir ve o sürede orda olunmadığı zaman bir daha benzer bir şeyi deneyimleme şansı olmayabilir (Argan, 2004; Getz, 2008).

Getz (2008), her etkinliğin istendik turizm gelişmesi sağlayamayabileceğini, bu durumun hem turizm planı hem de etkinlik politikalarının eksikliğinden kaynaklanabileceğini ifade etmektedir. Dolayısıyla etkinlik yönetimi ve turizm yönetiminin bir araya getirilmesi, etkinlik turizmi ve bunun bir alt dalı olarak spor turizmi yönetimini kolaylaştırabilir. Son yirmi yıldır gerek kavramsal gerekse ekonomik

beklentilerin değerlendirilmesi anlamında tartışılan spor turizmi (Getz; 2008: 412), spor pazarlaması ve turizm pazarlamasının kesiştiği bir alan olarak ifade edilebilir (Argan, 2004: 162). Spor turizmine kavramsal olarak baktığımızda; kişilerin herhangi bir alanda düzenlenen bir spor organizasyonuna aktif olarak katılmak veya izlemek amacıyla seyahat etmelerinin yanında spor organizasyonu süresince turizm faaliyetlerinde bulunmaları olarak tanımlanmaktadır (Gibson, 1998; Yılmaz, 2007). Spor turizmine yönelik gerçekleştirilen faaliyetler; aktif bir şekilde spor etkinliklerine katılanlara yönelik turizm faaliyetleri, spor etkinliklerini izlemek amacıyla gelenlere yönelik turizm faaliyetleri ve aktif sporcu olmayıp hobi olarak spor yapan kişilere yönelik turizm faaliyetleri olmak üzere üç başlık altında incelenmektedir (Öztürk ve Yazıcıoğlu, 2002; Getz, 2008).

Olimpiyatlar ve benzeri diğer uluslararası spor organizasyonları sayesinde spor turizmi giderek önem kazanmakta (Usta, 2008; Erdem ve Girgin, 2008), bu organizasyonlara ev sahipliği yapan ülkeler uzun vadede önemli miktarda turizm geliri elde edebilmektedir (Yılmaz, 2007). Örneğin Formula 1 yarışlarının 2006 yılında ülkemizde düzenlenen parkurunda 240 bin kişi 50 milyon Euro'luk harcama tutarı ile kısa dönemde önemli bir turizm geliri elde edilmesini sağlamıştır (Hussein ve Saç, 2008). Buna karşın daha önce değinildiği üzere büyük spor organizasyonlarının ekonomik getirileri konusunda gerçekçi olunmalı ve aday şehir-bölge çok iyi tespit edilmelidir. Owen (2005), bu tür etkinliklerin otel doluluk oranları ve bölgeye gelen ziyaretçi sayısını negatif de etkileyebileceğini ifade ederek, Atlanta 1996 Yaz Oyunları yüzünden bölgeye son 10 yılda gelen turist sayısının 7.342.000 den 6.695.000'e düştüğünü, otel doluluk oranlarının ise % 72.90'dan %68'e düştüğünü ifade etmiştir. Bu örnek, organizasyona ev sahipliği yapılacak bölgenin seçiminin ne kadar önemli olduğunu göstermektedir.

ÇALIŞMANIN AMACI, KAPSAMI VE YÖNTEMİ

Bu çalışmada 20-30 Haziran 2013 tarihleri arasında Mersin'de 17.si düzenlenen Akdeniz Oyunları'na katılan sporculara yönelik gerçekleştirilen faaliyetler spor turizmi faaliyeti olarak kabul edilerek, oyunlar köylerinde sporcu ve görevlilere sağlanan konaklama hizmetleri operasyon süreci hakkında bilgiler verilmektedir. Çalışma

kapsamında, oyunlar süresince farklı oyunlar köylerinde yürütülen konaklama operasyonları detaylı bir şekilde okuyucularla paylaşılmaktadır. Çalışmanın konaklama operasyonları ile sınırlı tutulmasının nedeni, yazarların oyunlar köyü konaklama operasyonunun planlanması, yürütülmesi ve denetlenmesi sürecinde görev almış olmalarıdır. Bu çalışma Karasar'ın (2005) ifade ettiği bilimsel araştırma yöntemlerinden, uygulamalı araştırmalar altında yer alan aksiyon araştırmaları kapsamında hazırlanmıştır. Aksiyon araştırmaları uzman araştırmacıların yürütücülüğünde, uygulayıcıların ve probleme taraf olanların da katılımıyla, var olan uygulamanın eleştirel bir değerlendirilmesini yaparak, durumu iyileştirmek için alınması gereken önlemleri belirlemeyi amaçlayan araştırmalardır (Karasar, 2005: 27).

AKDENİZ OYUNLARI'NIN GEÇMİŞİ

Akdeniz Oyunları düşüncesi, 1948 yılında düzenlenen Londra Olimpiyat Oyunları'ndan sonra Mısır Olimpiyat Komitesi Başkanı ve Uluslararası Olimpiyat Komitesi Başkan Yardımcısı Türk asıllı Muhammed Tahir Paşa'nın öncülüğünde üç kıta üzerinde (Asya, Afrika ve Avrupa) Akdeniz'e kıyısı olan ülkelerin milli takımları arasında çeşitli spor branşından müsabakaların gerçekleştirilebileceği bir organizasyon olarak ortaya çıkmıştır (Özsoy, 2013). Uluslararası Olimpiyat Oyunları'na benzer bir yapıya sahip olan Akdeniz Oyunları'nda; atletizm, basketbol, boks, jimnastik, futbol, güreş, eskrim, su topu ve yüzme bütün oyunlar programlarında yer alan değişmez spor branşlarıdır (Gsb, 2013b). Akdeniz Oyunları'nda yer alacak ülkelerin Akdeniz'e kıyısının olması ve Uluslararası Akdeniz Oyunları Komitesi (*International Committee of Mediterranean Games: ICMG*)'ne üye olması gerekmektedir (Mersin2013, 2013). Düşünülen bu organizasyon tasarımı ilk olarak 1951 yılında dört yılda bir düzenlenmek üzere Mısır'ın İskenderiye şehrinde 13 spor branşında 10 Akdeniz ülkesinden 734 sporcunun katılımıyla gerçekleştirilmiştir (Turkishnoc, 2013). Mersin 2013 Akdeniz Oyunları, sporcu ve resmi görevli sayısı açısından 7.884 katılımcılı Universiade 2005 İzmir Yaz Oyunları'nın altında (İzmir, 2013), 2.483 katılımcılı Universiade 2011 Erzurum Kış Oyunları'nın üstünde yer almaktadır (Bayramoğlu ve diğ., 2011). Bununla birlikte müsabakaların gerçekleştiği branş sayısı bakımından 31 branşla bu zamana kadar Türkiye'de yapılan büyük spor organizasyonları arasında ilk sırada gelmektedir.

Tablo 1: Yıllara Göre Akdeniz Oyunları'na Ev Sahipliği Yapan Şehirler ve Sporcu Katılım Sayıları

Sayı	Şehir	Ülke	Yıl	Sporcu Sayıları		
				Kadın	Erkek	Toplam
1	İskenderiye	Mısır	1951	-	734	734
2	Barselona	İspanya	1955	-	1.135	1.135
3	Beyrut	Lübnan	1959	-	792	792
4	Naples	İtalya	1963	-	1.057	1.057
5	Tunus	Tunus	1967	38	1.211	1.249
6	İzmir	Türkiye	1971	127	1.235	1.362
7	Cezayir	Cezayir	1975	349	2.095	2.444
8	Sput	Yugoslavya	1979	399	2.009	2.408
9	Kazablanka	Fas	1983	335	1.845	2.180
10	Lazkiye	Suriye	1987	467	1.529	1.996
11	Atina	Yunanistan	1991	586	2.176	2.762
12	Languedoc-Roussillon	Fransa	1993	604	1.994	2.598
13	Bari	İtalya	1997	804	2.999	2.195
14	Tunus	Tunus	2001	1.039	2.002	3.041
15	Almeria	İspanya	2005	1.080	2.134	3.214
16	Pescara	İtalya	2009	1.185	2.183	3.368
17	Mersin	Türkiye	2013	1.087	1.982	3.069

Kaynak: Cijm (2013).

17. MERSİN AKDENİZ OYUNLARI SPORCU VE GÖREVLİ KONAKLAMA OPERASYONUNUN DEĞERLENDİRMESİ

Mersin 2013 17. Akdeniz Oyunları'nın hazırlık çalışmaları, Akdeniz Oyunları'nı yöneten Uluslararası Akdeniz Oyunları Komitesi (UAOK) tarafından 23 Şubat 2011 tarihinde yapılan oylamasında oyunlara ev sahipliği yapacak şehrin Mersin olarak ilan edilmesinin ardından başlamıştır. Gençlik ve Spor Bakanı'nın onayı ile atanan Mersin 2013 17. Akdeniz Oyunları Genel Koordinatörü organizasyonla ilgili iş ve işlemlerin yürütülebilmesi için Akdeniz Oyunları Organizasyon Komitesi (AOK) organizasyon şemasını oluşturmuştur. Akdeniz Oyunları'na katılacak tüm sporcu, yönetici, UAOK ailesi, davetliler, hakemler, oyunlarda görev almak üzere il dışından gelen tüm personel ve gönüllülerin konaklama ve gıda hizmetleri ihtiyacını karşılamak amacıyla Konaklama ve Gıda Hizmetleri Departmanı oluşturulmuştur. Çalışmanın bu kısmında konaklamaların yapılacağı tesislerin planlanmasından sporcuların oyunlar köylerinden ayrılmalarına kadar geçen tüm operasyonel süreçler anlatılmaktadır.

Konaklama ve Gıda Hizmetleri Departmanı

Söz konusu hizmetlerin planlanması ve başarıyla yerine getirebilmesi için departman organizasyonu oluşturulmuştur. Bu amaçla departman içerisinde 3 adet koordinatör yardımcılığı kurulmuştur. Konaklama bölümü, sporcu ve izin verilmiş resmi görevlilerin oyunlar köyünde konaklamasından, gıda hizmetleri departmanı tüm katılımcıların yeme içme faaliyetlerinden, oteller bölümü ise konaklamaları organizasyon komitesi tarafından otellerde karşılanacak katılımcı ve görevliler için Mersin'de ve Adana'da otel sözleşmelerinin planlamasından sorumlu olmuştur. Buna göre konaklama süreci; (a) konaklama tesis planlaması, (b) organizasyon yapısı ve iş akış süreçleri, (c) konaklama sürecinde kullanılacak formların planlanması, (d) görevli ve gönüllülerin seçimi ve eğitim süreci, (e) delegasyonların giriş süreci, (f) kafilelerin oyunlar köyüne yerleştirme süreci, (g) konaklama süreci ve (h) kafilelerin köyden ayrılışı şeklinde belirlenmiştir.

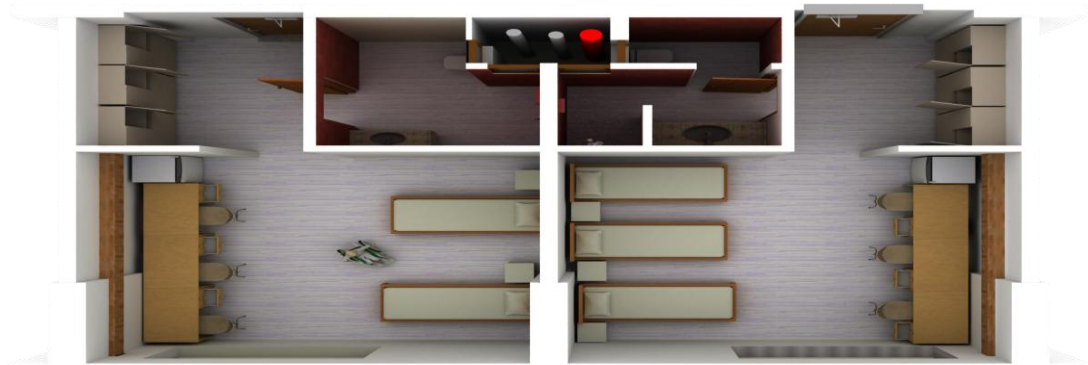
Konaklama Tesis Planlaması

Mersin 2013 17. Akdeniz Oyunları'nın 20-30 Haziran 2013 tarihleri arasında yapılacağı kesinleşmesinin ardından müsabakaların yapılacağı spor tesisleri belirlenmiştir. Buna göre Mersin'de 27, Adana'da 3 ve Mersin Kızkalesi'nde 1 branş olmak üzere 31 branşta müsabakaların yapılması planlanmıştır. Ortalama 72 aylık bir hazırlık süresi gerektiren bu çaptaki bir organizasyonun ev sahipliği Mersin'e oyunların başlamasından 18 ay önce verilmesi nedeniyle, tüm sporcu ve görevlilerin birlikte konaklayacakları bir tesisin yapılmasını mümkün kılmamıştır. Bu nedenle, mevcut tesislere yenilerinin yapılması yoluyla konaklama ihtiyacının giderilmesi amaçlanmıştır. Bu noktada ülkelerin kaç sporcu ile oyunlarda yer alacağını bilmesi hayati önem taşımaktadır. Yasal prosedüre göz attığımızda UAOK ile 4 Mayıs 2011 tarihinde imzalanan protokole göre ev sahibi ülkenin katılımcı ülkelere sporcuların yanında sporcuların %33'ü kadar görevliye konaklama imkanı ve kafile büyüklüğüne göre ofis kullanım imkanı sunmak zorundadır. Bu nedenle ilk planlama aşamasında katılımcı sayısı, 2009 yılında Pescara/İtalya ve 2005 yılında Almeiara/İspanya'da yapılan Akdeniz Oyunları'ndaki sporcu sayıları ortalamalarına tedbir amaçlı %30 ek kontenjan eklenerek yaklaşık 6000 sporcu ve görevli olarak belirlenmiştir. Bu amaçla Mersin'de gerçekleştirilecek müsabakalarda konaklayacak sporcu ve resmi görevliler için hali

hazırda var olan Kredi Yurtlar Kurumu'na bağılı 1000 kişi kapasiteli Mersin Yenişehir Kız Yurdu, 350 kişi kapasiteli Mezitli Kız Öğrenci Yurdu, 350 kişi kapasiteli Davultepe Kız Öğrenci Yurdu'na ek olarak, 3500 kişilik yeni yurt binası inşa edilmiştir, Plaj voleybolu müsabakalarının gerçekteştirildiği Mersin Kızıkalesi beldesinde yer alan 4 yıldızlı Barbarossa Otel oyunlar köyü olarak belirlenmiş, Adana'da gerçekteştirilecek konaklamalar için ise yeni yapılan 750 kişilik Adana Kız Öğrenci Yurdu oyunlar köyü olarak belirlenmiştir. Ancak, katılımcı ölkelerin kesin sporcu sayılarını bildirmeleri ile Mersin'de planlanan konaklama tesislerinden sadece 1000 kişilik Yenişehir Kız Öğrenci Yurdu ve yeni yapılan 3500 kişilik yurt oyunlar köyü olarak kullanılmıştır. Buna göre, Akdeniz Oyunları Organizasyon Komitesi'ne gönderilen kesin sporcu sayısı 3069, her kafiye için konaklayacakları oyunlar köyü için ayrı ayrı hesaplanmış resmi görevli sayısı ise toplam 1187 olarak ortaya çıkmıştır. Müsabaka yerlerine göre yapılan dağılımda ise Akdeniz Oyunları kapsamında Mersin'de 2658 sporcu, 1043 resmi görevli olmak üzere toplam 3701 kişinin, Adana'da ise 411 sporcu, 144 resmi görevli olmak üzere toplam 555 kişinin konaklamaları gerçekteştirilmiştir.

Oyunlar köyü olarak seğıilen tesisler Kredi Yurtlar Genel Müdürlüğü'ne bağılı, yüksek ücretli yurtlar olarak sınıflandırılan, içerisinde 3 yatak, 3 çalışma masası, 3 giysi dolabı, mini buzdolabı, iklimlendirme sistemi ve ayrı bir banyosu bulunan odalardan oluşmaktadır (Resim 1). Ayrıca bu yurtlarda sporcuların yeme-içme ihtiyaçlarının karşılanabileceği bir yemekhane ve sosyal alanlar bulunmaktadır.

Resim 1: Örnek Sporcu ve Engelli Odası

Kafilelerin oyunlar köylerine yerleştirilmeleri ülkesel bazlı yapılmıştır. Ortaya çıkan kafile büyüklükleri doğrultusunda Mersin’de yer alan 1.236 odadan oluşan 3.500 kişilik yurttta 17 ülkeden 2.032 sporcu ve 826 resmi görevli olmak üzere toplam 2.935 kişinin konaklaması gerçekleştirilmiştir. Toplam 341 odası bulunan 1.000 kişilik Yenişehir Kız ğrenci yurdunda 7 ülkeden 576 sporcu ve 194 resmi görevli olmak üzere toplam 730 kişinin konaklaması gerçekleştirilmiştir. Plaj voleybolu için kullanılan Barbarossa otelde 11 ülkeden 50 sporcu ve 23 resmi görevli olmak üzere toplam 73 kişinin konaklaması gerçekleştirilmiştir. 341 odalı 1.000 kişilik Adana kız ğrenci yurdunda ise 16 ülkeden 411 sporcu ve 144 resmi görevli olmak üzere toplam 555 kişinin konaklaması gerçekleştirilmiştir. Buna göre Mersin 2013 17. Akdeniz Oyunları kapsamında dört oyunlar köyünde 3.069 sporcu ve 1.187 resmi görevli olmak üzere toplam 4.255 katılımcının ağırlanması 15 gün boyunca gerçekleştirilmiştir.

Organizasyon Yapısı ve İş Akış Süreçlerinin Belirlenmesi

Konaklama sürecinde kullanılacak tesislerin organizasyon yapıları, tesislerin kolay işletilebilmesi açısından operasyon ve tesis yönetimi olarak ikiye ayrılmıştır. Bunun temel nedeni, operasyon sürecinde görev alacak gönüllü ve görevlilerin tesislerin fiziksel alt/st yapısı ile binaların teknik donanımı hakkında yeterli teknik bilgiye sahip olamamasıdır. Bu nedenle hali hazırda yurtları işleten deneyimli Kredi Yurtlar Kurumu (KYK) personeli tesislerin fiziki koşullarının yönetilmesinden sorumlu olurken, operasyon ve organizasyon kurallarına hkim görevliler ise operasyonu yönetmiştir. Bu amaçla tüm oyunlar köyü konaklama operasyonlarından sorumlu bir oyunlar köyü operasyon yöneticisi ve tesislerden sorumlu bir KYK personeli, tesisler sorumlusu olarak atanmıştır. Organizasyon şemasında yer alan oyunlar köyü operasyon sorumlusunun altında her oyun köyünden sorumlu bir operasyon yöneticisi, tesisler sorumlusunun altında oyunlar köyü olarak belirlenmiş yurtların müdürleri görev yapmıştır.

Oyunlar köyü operasyon yöneticilerinin altında operasyon süreci ile ilgili işleri yerine getirme üzere atanan gönüllüler yer alırken, tesis yöneticilerinin altında her iki bloğun teknik işleyişinde sorumlu birer blok sorumluları ve her bir bloktan sorumlu 3’er vardiya sorumlusu yer almıştır. Oyunlar köyünde yürütülen hizmetlerin tamamı 24 saat

esasına göre 3 vardiya olarak yerine getirilmiştir. Oyunlar köyü organizasyon şemalarının oluşturulmasının ardından ortaya çıkan tabloya dayanarak çalışanların iş tanımları ve iş akış süreçleri belirlenmiştir. Buna göre çalışanların sorumluluk alanları, yetkileri ve raporlama yapacağı birimler ortaya konarak her birim için iş akış süreçleri yazılı hale getirilmiştir. Buna göre operasyon sürecinde ortaya çıkan iş akışları aşağıdaki (Tablo 2) gibidir;

Tablo 2: Oyunlar Köyü Operasyonel İş Akışları

Süreç	Bağlı olduğu kişi	Sorumlusu	Sorumluluk alanı
Oyun köyleri genel operasyonu	Konaklama ve gıda departmanı direk. yrd.	Oyunlar köyü operasyon sorumlusu	Oyunlar köyünün tüm operasyon sürecinin oluşturulması, yönetilmesi ve denetlenmesi
Oyun köyü operasyonu	Oyunlar köyü operasyon sorumlusu	Oyun köyü operasyon yöneticisi	Sorumlu olduğu oyun köyünde gerçekleşen konaklama operasyonlarının yönetilmesi
Check in/out operasyonu	Oyunlar köyü operasyon sorumlusu	C/I-C/O birim sorumlusu	Kafilelerin hangi köyde kaç odada konaklayacaklarının belirlenmesi, giriş- çıkış kayıtlarının yapılması ve kafilelerin ek ödemelerinin takibinin yapılması, kafilelerin hangi odada kimin kaldığını bilgisinin alınarak Uluslararası Anti Doping Ajansı (WDA)'na iletilmesi
Yerleştirme süreci	Yerleştirme birimi yöneticisi	Oyun köyü operasyon yöneticisi	Sorumlu olduğu oyun köyüne gelmiş kafilelerin odalarının ve anahtarlarının eksiksiz teslim edilmesi, çıkış aşamasında ise odaların ve anahtarların kontrol edilerek teslim alınması, odalarda oluşan hasarların ve kayıp anahtarların ücretlendirmelerinin yapılarak tahsilat için C/I-C/O birimine iletilmesi
Bloklarda konukların ağırlanması	Oyunlar köyü operasyon yöneticisi	Resepsiyon gönüllüsü	Çalıştıkları bloklarda konaklayanların karşılanması ve olası sorunlara müdahale ederek birimler arası iletişimin sağlanması
Kumanya ve Day Pass süreci	Oyunlar köyü operasyon yöneticisi	Kumanya day pass gönüllüsü	Kafile misafirlerinin oyunlar köylerine günübirlik girişini sağlamak için gerekli Day Pass kartı temin etme prosedürünün takibi. Köylerde kafilelerin ve çalışanların ihtiyacı olan kumanyaların talep prosedürünü takip etmek
Kayıp ve bulunan eşya süreci	Oyunlar köyü operasyon yöneticisi	Kayıp ve bulunan eşya ofisi gönüllüsü	Konaklama alanlarında kaybolan ve bulunan eşyaların takibini yapmak
Kafile eşyalarının taşınması	Oyunlar köyü operasyon yöneticisi	Bellboy gönüllüsü	Kafilelerin oyunlar köyüne girişinde ve çıkışında eşyalarının taşınmasına yardımcı olmak

Operasyon Sürecinde Kullanılacak Formların Hazırlanması

İş akışlarında ortaya konan süreçlerin sağlıklı işleyebilmesi ve verilerin kayıt altına alınabilmesi için çeşitli formlar tasarlanmıştır. Formların tasarlanması sürecinde

Erzurum’da 2011 yılında yapılmış olan Üniversite Kış Oyunları’nda kullanılan formlar incelenerek, Akdeniz Oyunları’nın yapısına uygun yeni formlar tasarlanmıştır. Formların kullanılabilirliği 24-26 Mayıs 2013 tarihleri arasında yapılan Akdeniz Oyunları test müsabakaları sırasında denenmiş, ihtiyaç duyulan değişiklikler yapılmıştır.

Görevli ve Gönüllülerin Seçimi ve Eğitim Süreci

Olimpiyat ve Akdeniz Oyunları gibi büyük spor organizasyonlarının temel taşlarından birisi de operasyon sürecinde görev alan gönüllülerdir. Gönüllülük kavramı kişilerin kendilerine, ailelerine ve işlerine ayırdıkları süre dışında herhangi bir ücret talep etmeden başkalarına yardım etmek amacıyla sorumluluk olarak verilen görevleri yerine getirmeyi kabul etmeleridir. Aşağıdaki koşulların sağlanması durumunda gönüllülüğünün olduğu söylenebilir (Ferrand ve Chanavat, 2006);

- Bağlılığın açıkça ifade edilmesi,
- Gönül rızasının ifade edilmesi,
- Herhangi bir gelir beklentisi içerisinde olunmaması,
- Gruba ya da yapıya uyum sağlanması,
- Ortak amaçlara hizmet edilmesi düşüncesinin olması gerekmektedir.

Etkinliklere katılan seyirci ve sporcuların memnuniyetleri ile doğrudan orantılı olmasından dolayı gönüllülük olgusu özellikle büyük ölçekli spor etkinliklerinde genel memnuniyet üzerinde kritik bir öneme sahiptir (Koşan ve Güneş, 2009). Mersin 2013 17. Akdeniz Oyunları’nın ülkemiz adına başarı ile sonuçlandırılması için iki ana konudan bahsedilebilir. Bunlardan ilki, kullanılacak tesislerin niteliği, diğeri ise bu tesislerde yüksek hizmet standartlarının oluşturulmasıdır. Hiç şüphesiz ki bu yüksek hizmet standartlarının ancak nitelikli, çalışkan ve ülkesini temsil etmeye istekli gönüllüler tarafından sağlanması beklenir. Bu bağlamda ilk adım ihtiyaç duyulan görevli ve gönüllü sayılarının tespit edilmesi olmuştur. Sayıların belirlenmesinde organizasyona katılacak sporcu ve görevli sayıları, kullanılacak konaklama tesisi sayısı ve hizmet kalitesi dikkate alınmıştır. Görevli statüsündeki operasyon yöneticileri Mersin Üniversitesi’nin ve Çukurova Üniversitesi’nin Turizm İşletmeciliği öğretim elemanları, tesis yönetimi için ise Kredi Yurtlar Kurumu personeli arasından seçilmiştir. Seçim sürecinde görevlilerin nitelikleri, deneyimleri ve isteklilikleri ön planda tutulmuştur.

Gönüllülerin seçimi ilk etapta Akdeniz Oyunları Koordinatörlüğü'ne bağlı Gönüllü Departmanı tarafından yapılmıştır. Konaklama ve gıda departmanına oyunlar dönemi operasyonlarında farklı pozisyonlarda görev verilmek üzere 383 gönüllü atanmıştır. Gönüllü merkezinden bildirilen isimler ile yüz yüze mülakatlar yapılmıştır ve bu mülakatlarda yöneticiler gönüllüleri genel görünüm, kendini ifade edebilme yeteneği, gönüllülük nedeni, yabancı dil bilgisi, önceki turizm sektörü deneyimi ve çalışabileceği vardiyaolar açısından değerlendirerek operasyon sürecindeki uygun pozisyona yerleştirmiştir.

Gönüllü ve görevli eğitimleri ayrı ayrı planlanmış ve uygulanmıştır. Görevli eğitimlerinde operasyon süreci ve görevlilerin iş tanımları ayrıntılı olarak anlatılarak, gerekli dokümanlar katılımcılara sağlanmıştır. Gönüllü eğitimleri üç aşamalı olarak gerçekleştirilmiştir. İlk aşamada organizasyon ile konaklama ve gıda departmanı tanıtılmış, ikinci aşamada hizmet kalitesinin artırılabilmesi için misafir şikâyetleri ve çözüm yolları anlatılmış, üçüncü aşamada ise operasyon sürecinde görev alan gönüllülere teknik eğitim verilmiştir. Teknik eğitimler teorik ve uygulamalı olarak iki aşamada tamamlanmıştır. Teknik eğitime katılmayan gönüllülerin gönüllülükleri iptal edilmiş, atanan yeni gönüllülere telafi eğitimi verilerek operasyon sürecinin aksamaması sağlanmıştır. Bu bağlamda gönüllüğü iptal edilenler ya da gönüllükten vazgeçenlerde dâhil olmak üzere toplam 478 gönüllüye eğitim verilmiş, bunların 383'ü operasyon sürecinde görev almıştır.

Kafile Kayıt Toplantısı ve Giriş Süreci

Katılımcı ülkeler tarafından gönderilen kesin sporcu listelerine göre oyunlar köylerinde konaklayacak resmi görevli sayıları hesaplanmıştır. Bu şekilde ulaşılan kafile büyüklükleri temel alınarak ülkelerin ihtiyaç duyduğu konaklama ve ofis oda sayıları *Check in-out* birimi tarafından belirlenmiştir. Daha sonra kafileler için hangi oyunlar köyünün, hangi bloğunda, hangi odaların bloke edileceği kararlaştırılmıştır. Belirlenen oyunlar köyü ve odalar "Oyunlar Yönetim Sistemi (OYS)" olarak adlandırılan paket programına tanımlanarak kafilelerin rezervasyonları bitirilmiştir. Kafile başkanları sporcularının ve görevlilerinin isimlerini kaydettirip akreditasyon kartlarını çıkartmak, takım depozitolarını yatırmak ve oyunlar köyü girişlerini yapabilmek için 11-15

Haziran 2013 tarihleri arasında Kafile Kayıt Toplantıları (KKT) için Mersin'e gelmiştir. *Check in-out* birimi ile yapılan kafile kayıt toplantılarında; kafilelerin giriş çıkış tarihleri, kişi sayıları ve kullanacakları odalar konusunda mutabakat sağlanarak giriş işlemleri tamamlanmıştır. Bu aşamada kafilelerin kullanacakları odalarda kimlerin kalacağı bilgisinin kafile başkanlarından alınarak OYS'ye girilmesi planlanmasına rağmen, tüm kafile başkanlarının bu verinin ancak takım kaptanları geldikten sonra verebileceğini belirtmeleri nedeni ile isim listelerinin toplanması giriş sonrasında bırakılmıştır.

Kafilelerin Oyunlar Köyüne Yerleştirme Süreci

Yerleştirme süreci kafilelerin KKT sırasında mutabakata vardıkları odalarının teslim edilmesini kapsamaktadır. *Check in-out* ofisinde belirlenen odalara ilişkin raporlar (Kafile Oda Durum Raporu), kafilelerin konaklayacakları oyunlar köyünde bulunan yerleştirme birimlerine ulaştırılmıştır. Kafilelerinden bağımsız olarak oyunlar köyüne gelen kafile başkanları kullanacakları odaları, ofisleri ve depoları yerleştirme birimi gönüllüleri ile birlikte tek tek kontrol etmiştir. Bu kontrollerde odalarda tespit edilen eksik malzemeler KYK görevlileri tarafından giderilerek her oda için ayrı ayrı "Oda-Ofis Envanter Formları" doldurularak kafile başkanlarına imzalatılmıştır. Odaların kontrolün tamamlandıktan sonra her oda için odada konaklayacak kişi sayısı kadar "Anahtar Teslim Tutanağı" doldurularak kafile başkanlarına teslim edilmiştir. Oda anahtarlarının sporcu ve görevlilerine teslimi kafile başkanları tarafından kafilelerin köye girişinde yapılmıştır. Hangi odada kimin konaklayacağını kafile başkaları belirleyerek isim listelerini blok resepsiyonlarına girişten sonra teslim etmiştir. Teslim edilen oda isim listeleri daha sonra Anti Doping Ajansı (WDA)'na iletilmek üzere *check in-out* biriminde toplanmıştır.

Konaklama Süreci

Konaklama süreci, kafilelerin oyunlar köyü güvenlik prosedürünü tamamlamalarının ardından oyunlar köyüne girişleri ile başlamaktadır. Oyunlar köyüne giriş yapan kafilelerin eşyaları *bellboy* gönüllülerinin yardımıyla bloklara taşınmıştır. Resepsiyonlar tarafından karşılanan kafileler oyunlar köyünde verilen hizmetler ve odalar konusunda bilgilendirilerek odalarına yerleştirilmiştir. Konaklama süresince konukların her türlü

istek ve ihtiyaçlarına öncelikle resepsiyonlar tarafından cevap verilmiştir. Bu noktada resepsiyonlar birimler arası iletişimi sağlamakla ve süreci takip etmekle yükümlü olmuştur. Akdeniz Oyunları bünyesinde bulunan tüm tesislerde temizlik hizmeti çevre departmanı tarafından sağlanmıştır. Bu hususta resepsiyonların rolü konuklardan gelen temizlik hizmet taleplerini çevre departmanına ileterek, temizlik takibinin sağlanması olmuştur.

Kafilelerin Köyden Ayrılışı

Oyunlar köyünde konaklayan sporcu ve görevlilerin köyden ayrılış süreci ayrıntılı olarak “Oyunlar Köyü Rehberi”nde kafilelere duyurulmuştur. Buna göre sporcular, yarıştıkları branşın final müsabakasını izleyen 2 gün içerisinde köyden ayrılmak zorundadır. Kendilerine tanınan sürede köyden ayrılmayan sporcuların kafile başkanlarından kişi başına günlük 65 euro konaklama ve yiyecek içecek bedeli tahsil edilmiştir. Resmi görevliler ise bu uygulamanın dışında tutulmuş olup oyunlar süresince konaklayabilecekleri belirtilmiştir. Bunun temel nedeni resmi görevlilerin kafilelerinin sağlık, malzeme vb. ihtiyaçlarını karşılamaları gerekliliğinden doğmaktadır. Fazla konaklama olarak adlandırılan bu ödemelerle ilgili kontroller ve hesaplamalar *check in-out* birimi tarafından yapılmıştır. Bu nedenle köyden ayrılışlar branş finallerinin ardından kısım kısım olmuştur.

Tüm uluslararası organizasyonlarda kafileler, sporcu ve görevlilerinin oyunlar köylerindeki binalara ve eşyalara verdikleri zararları ödemekle yükümlüdür. Bu nedenle kafile başkanları çıkış yapılan odaları eksiksiz olarak teslim etmek zorundadır. Odaların eksiksiz teslim edebilmek için kafile başkanları, en az 48 saat önce “*Check Out* Randevu Talep Formu” doldurarak randevu almak ve odaların çıkıştan en az 4 saat önce boşaltılmasını sağlamakla yükümlüdür. Randevu gün ve saatinde, yerleştirme birimi gönüllüleri ile kafile başkanları oda ve ofisleri, girişte doldurulan “Oda-Ofis Envanter Listeleri” temel alınarak tek tek kontrol etmiştir. Odalarda ve ofislerde oluşan kayıp ve hasarın ücretlendirilebilmesi için “Oda-Ofis Kayıp Hasar Formları” doldurarak *check in-out* birimine gönderilmiştir. Son olarak, giriş işlemleri sırasında “Anahtar Teslim Tutanağı” ile teslim edilen oda anahtarları teslim alınmıştır. Kayıp anahtarlar için “Kayıp Anahtar Tutanağı” düzenlenerek kafilelerden anahtar başına 25 euro tahsil

edilmesi için *check in-out* birimine gönderilmiştir. Kafile başkanları oyunlar köyünden ayrılmadan *check in-out* birimine başvurarak konaklama süresince kafilesi için ortaya çıkan ekstra ödemeleri yapmış ve “*Check Out Formu*” doldurularak çıkış işlemlerini tamamlamıştır.

SONUÇ VE ÖNERİLER

20-30 Haziran 2013 tarihleri arasında 31 branşta 3.069 sporcu ve 1.187 resmi görevlinin katılımı ile gerçekleştirilen 17. Akdeniz Oyunları'nın ülkemiz açısından genel olarak başarıyla tamamlandığı söylenebilir. Buna karşın ülkemizde bundan sonra düzenlenecek olası organizasyonların konaklama hizmetleri sürecine ışık tutabilmesi açısından objektif değerlendirmeler yapılması gerekmektedir. Bu değerlendirmeleri yaparken unutulmaması gereken ilk konu 72 ay gibi bir hazırlık süreci gerektiren böylesi bir organizasyonun Türkiye'ye 18 ay kala verilmesidir. Bu açıdan tüm tesisler tamamlanmış olsa dahi, oyunların başlangıç gününe kadar alt ve üst yapı çalışmaları bazı tesislerde devam etmiştir.

Konaklama operasyonları açısından en kritik nokta yeni yapılan 3500 kişilik oyunlar köyünün tam olarak hazır hale getirilmesinde yaşanan gecikmedir. Tesiste yer alan blokların alt yapı testlerinin yeterince yapılamaması bazı eksikliklerin oyunlar boyunca devam etmesine sebep olmuştur. Aynı zamanda blokların geç bitirilmesi, odalara ve ofislere yerleştirilmesi gereken ekipmanların eklenmesini geciktirmiştir. Blokların son anda konaklamaya hazır hale getirilmesi gönüllülerin erken göreve başlayarak tesisi tanıma fırsatını da engellemiştir. Operasyon süreci aşamasında kafile büyüklüklerine göre ülkelerin konaklayacakları oyunlar köyü ve kullanacakları bloklar sorunsuz olarak belirlenmiştir. Ancak, kafile başkanları ile kullanacakları odaların belirlenmesine yönelik yapılan “Kafile Kayıt Toplantıları”nda kafilelerin kendileri için ayrılmış oda sayılarından daha fazla oda talep etmeleri önemli bir sorun olarak ortaya çıkmıştır.

Gönüllü çalışanlar açısından durum değerlendirildiğinde ise gönüllülerin tamamının görevlerini yüksek sorumluluk bilinci içerisinde yerine getirdiklerini söylenebilir. Buna rağmen tesislerin son anda yetiştirilmesi gönüllülerin oyun köylerinde planlanandan

daha geç iş başı yapmalarına neden olmuştur ve dolayısıyla, gönüllülere operasyon yöneticileri tarafından verilmesi planlanan görev başındaki ikinci teknik eğitimler yapılamamış, bu durum gönüllülerin işe alışma süreçlerini uzatarak formların verimli kullanımını geciktirmiştir.

Yukarıda bahsedilen sorunların hepsi ülkemizin ev sahipliği yapması muhtemel organizasyonlarda benzer sorunların yaşanmaması adına önem taşımaktadır. Unutulmaması gerekir ki organizasyonun başarısı aynı zamanda deneyimli ve görev almaya istekli vizyon sahibi çalışanların bir araya gelmesine bağlıdır. Organizasyon sırasında tüm süreç kurallara dayandırılmış olmakla birlikte, operasyon sırasında kafilelerin değişen taleplerine cevap verilebilmesi, sporcu davranışlarının yönetilebilmesi ya da gönüllerin yönetilmesi gibi konularda hızlı kararların alınabilmesi, her şeyden önce çalışanların organizasyon deneyimine bağlıdır. Ülkemizde son yıllarda yapılan uluslararası spor organizasyonlarında yönetim kademesinin daha önce gerçekleştirilen organizasyonlarda görev alan deneyimli personellerden transfer edilmesine rağmen, operasyon kademesinin genellikle her organizasyon için yeniden kurulduğu görülmektedir. Buradan hareketle ülkemizde gelecekte yapılabilecek olan uluslararası organizasyonlar için sözü edilecek en önemli tavsiyelerden biri; kendine özgü kuralları olmakla birlikte temelde olimpik kuralları temel alan bu tür organizasyonlarda görev almış çalışanlardan, yönetim kademesinin yanı sıra operasyon kademelerinde de yararlanılması olacaktır.

KAYNAKÇA

- Argan, M. (2004), "Spor ve Turizm Pazarlamasının Kesişim Noktası Olarak Spor Turizmine Kuramsal Bir Bakış", *Anatolia: Turizm Araştırmaları Dergisi*, 15(2), 158-168.
- Bayramoğlu, A., Aköz, A., Çakır, Z., Aslan, Ş., Kadağan, S. Yüksel, O., Vançelik, S. ve Avcı, M. (2011), "Winter Universiade 2011- Erzurum Sağlık Organizasyonu Nasıl Gerçekleşti", *Akademik Acil Tıp Dergisi*, 10(2), 76-79.
- Cijm (2013), *The Mediterranean Games have to date been held as follows*, [URL: <http://www.cijm.org.gr/en/mediterranean-games/resultats-techniques-des-jeux-mediterraneens>] (Erişim 03 Eylül 2013).
- Çakıcı, C. ve Yavuz, G. (2012), "2013 Akdeniz Oyunları Bağlamında Spor Etkinlikleri ve Olası Etkileri", *I. Doğu Akdeniz Turizm Sempozyumu, İ.İ.B.F. Turizm İşletmeciliği Bölümü*, Çağ Üniversitesi, Mersin, 13-28.
- Deloitte (2013), *Kalıcı Bir Miras - Önemli Spor Etkinlikleri Ev Sahibi Ülkeler ve Ekonomilerinde Nasıl Olumlu Bir Değişim Sağlayabilir*, [URL: http://www.deloitte.com/assets/Dcom-Turkey/Local%20Assets/Documents/turkey-tr_ps_KaliciBirMiras_160610.pdf] (Erişim 30 Eylül 2013).
- Dolles, H. ve Söderman, S. (2008), "Mega-Sporting Events in Asia — Impacts on Society, Business and Management: An Introduction", *Asian Business & Management*, 7, 147-162.
- Erdem, B. ve Girgin, G. K. (2008), "Spor Turizmi", *Turistik Ürün Çeşitlendirmesi*, N. Hacıoğlu ve C. Avcıkurt (Derleyenler), Nobel Yayın Dağıtım, Ankara, 385-409.
- Ersungur, Ş. M. ve Akıncı, M. (2013), "2011 Universiade Kış Oyunlarının Erzurum Ekonomisi Üzerindeki Etkileri: Bir Uygulama", *Journal of Yaşar University*, 30(8), 5064-5085.
- Ferrand, A. ve Chanavat, N. (2006), *Guidebook for the Management of Sport Event Volunteers*, Institut De Hautes Études En Administration Publique, Chavannes-Lausanne.
- Getz, D. (2008), "Event Tourism: Definition, Evolution and Research", *Tourism Management*, 29(3), 403-428.
- Gibson, H. J. (1998), "Sport Tourism: A Critical Analysis of Research", *Sport Management Review*, 1, 45-76.
- Gsb (2013a), *Organizasyonlar*, [URL: <http://www.gsb.gov.tr/site/organizasyon.aspx#>] (Erişim 02 Ekim 2013).
- Gsb (2013b), *Akdeniz Oyunları Tarihçesi*, [URL: <http://mersin.gsb.gov.tr/Sayfalar/Akdeniz-Oyunlar%C4%B1-Tarih%C3%A7esi.aspx>] (Erişim 06 Eylül 2013).
- Hede, A. M. (2005), "Sports-events, Tourism and Destination Marketing Strategies: an Australian case study of Athens 2004 and its media telecast", *Journal of Sport Tourism*, 10(3), 187-200.

- Hussein, A. T. ve Saç, F. (2008), *Genel Turizm Gelişimi-Geleceği*, Siyasal Kitabevi, Ankara.
- İzmir (2013), *İzmir Büyükşehir Belediyesi 23. Üniversiade 2005 Faaliyet Raporu*, [URL: <http://www.izmir.bel.tr/UploadedPics/FaaliyetRaporlari/2005/universiade.pdf>] (Erişim 04 Eylül 2013).
- Kaplanidou, K. (2006), “Do Sport Tourism Events Have A Brand Image?”, *Proceedings of the 2006 Northeastern Recreation Research Symposium*, Northern Research Station, Bolton, 2-7.
- Karasar, N. (2005), *Bilimsel Araştırma Yöntemi*, Nobel Yayın Dağıtım, Ankara.
- Kim, H. J., Gürsoy, D. ve Lee, S. B. (2006), “The Impact of the 2002 World Cup on South Korea: Comparisons of Pre- and Post-Games”, *Tourism Management*, 27, 86-96.
- Kim, S. S. ve Petrick, J. F. (2005), “Residents’ Perceptions on Impacts of the FIFA 2002 World Cup: the Case of Seoul as a Host City”, *Tourism Management*, 26, 25-38.
- Koşan, A. ve Güneş, E. (2009), “Gönüllülük ve Erzurum 2011 Üniversitelerarası Kış Oyunları”, *Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 13(2): 1-18.
- Mersin2013 (2013), *Uluslararası Akdeniz Oyunları Komitesi (ICMG)*, [URL: <http://www.mersin2013.gov.tr/detay/4996/Uluslararası-Akdeniz-Oyunları-Komitesi-ICMG-.html>] (Erişim 04 Eylül 2013).
- Mihalik, B. J. ve Simonetta, L. (1999), “A Midterm Assessment of the Host Population’s Perceptions of the 1996 Summer Olympics: Support, Attendance, Benefits, and Liabilities”, *Journal of Travel Research*, 37, 244-248.
- Owen, J. G. (2005), “Estimating the Cost and Benefit of Hosting Olympic Games: What Can Beijing Expect from Its 2008 Games?”, *The Industrial Geographer*, 3(1), 1-18.
- Özsoy, (2013), “The First Mediterranean Games and Turkey with Its Reflections on the Newspapers”, *Iğdır Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 3, 71-80.
- Öztürk, Y. ve Yazıcıoğlu, İ. (2002), “Gelişmekte Olan Ülkeler İçin Alternatif Turizm Faaliyetleri Üzerine Teorik Bir Çalışma”, *Ticaret ve Turizm Eğitim Fakültesi Dergisi*, 2, 183-195.
- Preuss, H. (2005), “The Economic Impact of Visitors at Major Multi-sport Events”, *European Sport Management Quarterly*, 5(3), 281-301.
- Turkishnoc (2013), *1951 İskenderiye Akdeniz Oyunları*, [URL: <http://www.turkishnoc.org/olimpikoyunlar.aspx?id=7>] (Erişim 03 Eylül 2013).
- Usta, Ö. (2008), *Turizm - Genel ve Yapısal Yaklaşım*, Detay Yayıncılık, Ankara.
- Yılmaz, D. (2007), “Turizm Sektörünün Tanımı, Yapısı ve Özellikleri”, *Genel Turizm - Turizmde Temel Kavramlar ve İlkeler*, O. İçöz (Derleyen), Turhan Kitabevi, Ankara, 1-19.
- Zimbalist, A. (2010), “Is It Worth It?”, *IMF Finance & Development*, 47(1), 8-11.